I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

RÅDET

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 5 april 2022

om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen

(Text av betydelse för EES)

(2022/C 157/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165 och 166,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

av följande skäl:

1. Den 15 september 2021 tillkännagav Europeiska kommissionens ordförande Ursula von der Leyen i sitt tal om tillståndet i unionen ([1]) att kommissionen skulle föreslå att 2022 ska bli Europaåret för ungdomar för att värdesätta och uppskatta de unga som har offrat så mycket för andra. Europaåret för ungdomar syftar bland annat till att ”[s]tödja ungdomar när det gäller att skaffa sig en bättre förståelse av, och aktivt främja de olika möjligheter som står till deras förfogande genom, offentlig politik på unionsnivå och på nationell, regional och lokal nivå i syfte att stödja deras personliga, sociala, ekonomiska och yrkesmässiga utveckling i en grön, digital och inkluderande värld, och samtidigt sträva efter att undanröja kvarvarande hinder” ([2]).

2. Såsom framhålls i Europaparlamentets resolution om hur covid-19 inverkar på ungdomar och idrott (2020/2864 (RSP)) ([3]) har unga spelat en central roll i solidariska insatser som tillgodosett behov som har uppkommit i deras lokalsamhällen till följd av covid-19-pandemin. Det har handlat om allt ifrån att leda upplysningskampanjer till att arbeta i frontlinjen som en del av Europeiska solidaritetskåren och delta i andra volontärinitiativ.

3. Genom sin volontärverksamhet inom Europeiska solidaritetskåren och andra program förverkligar de unga det som förs fram i ingressen till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), som framhäver signatärernas önskan att fördjupa solidariteten mellan de europeiska folken, och till artikel 2 i EU-fördraget, där solidaritet nämns som ett av medlemsstaternas gemensamma värden, samt till artikel 3 i EU-fördraget, enligt vilken unionen ska ha som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd. Deras frivilliginsatser för humanitärt bistånd bidrar till att främja fred i Europa och i världen samt respekten för människans värdighet och de mänskliga rättigheterna.

([1]) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_sv_0.pdf

([2]) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316 av den 22 december 2021 om ett Europaår för kulturarv (2022) (EUT L 462, 28.12.2021, s. 1).

([3]) Antagna texter – Hur covid-19 påverkar ungdomar och idrott – onsdagen den 10 februari 2021 (europa.eu)

4. Erfarenheterna från Europeiska volontärtjänsten (1996–2018) och Europeiska solidaritetskåren har, trots framgångarna, visat på behovet av att ytterligare underlätta gränsöverskridande volontärarbete, särskilt för unga personer med begränsade möjligheter. I detta sammanhang har rådet efterlyst en översyn av rådets rekommendation av den 20 november 2008 om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen (rådets rekommendation från 2008) för att stärka de europeiska ungdomsprogrammens potential att nå ut till ungdomar och bidra till att bygga upp en gemenskap ([4]). Detta uttrycks framförallt i bilaga 4 till handlingsplanen för EU:s ungdomsstrategi 2019–2027. I kommissionens rapport om genomförandet av EU:s ungdomsstrategi av den 14 oktober 2021 ([5]) hänvisas dessutom till översynen av rådets rekommendation från 2008.

5. De flesta av de frågor som togs upp i rådets rekommendation från 2008 är fortfarande väsentliga och finns kvar i detta förslag. Uppdateringen av rådets rekommendation från 2008 har blivit nödvändig på grund av utvecklingen sedan 2008. En av de viktigaste förändringarna är lanseringen av Europeiska solidaritetskåren 2016 och inrättandet av nya nationella volontärprogram och ny nationell volontärverksamhet, även med gränsöverskridande inslag ([6]) som ibland erbjuder mycket likartade möjligheter för ungdomar. I Europeiska unionens ungdomsstrategi 2019–2027 ([7]) uppmanas medlemsstaterna och kommissionen att inom sina respektive behörighetsområden eftersträva komplementaritet och synergier mellan EU:s finansieringsinstrument och nationella, regionala och lokala program.

6. I en utvärdering av EU:s ungdomsstrategi och rådets rekommendation från 2008 ([8]) identifierades behovet av att inkludera personer från missgynnade miljöer som en mer angelägen fråga under 2015 än under 2008. Andra behov som identifierades men inte togs upp i 2008 års rekommendation var kvalitetssäkring av volontärprojekt, möjligheter till kapacitetsuppbyggnad för organisationer och en bättre övervakning av genomförandet av rekommendationen. En expertgrupp lämnade ytterligare rekommendationer ([9]), som även omfattar kunskapsutbyte och nätverksarbete, tillgång till volontärarbete, administrativa hinder, medvetenhet, erkännande, digitalt volontärarbete och miljöfrågor, som har legat till grund för den föreslagna rekommendationen.

7. Sedan 2008 har effekterna av kriser, till exempel kriser som hindrar volontärernas fysiska rörlighet över gränserna, varit allvarliga. Covid-19-pandemin har belyst vikten av att alltid säkerställa säkerhet, trygghet samt fysisk och psykisk hälsa för alla deltagare, bland annat genom att vidta åtgärder för att hantera de potentiella konsekvenserna av oförutsedda omständigheter. Under lång tid avsåg begreppet ”gränsöverskridande volontärarbete” dessutom i praktiken uteslutande verksamhet som innebär fysisk rörlighet för volontärer. I takt med de tekniska framstegen och under inverkan av covid-19-pandemin har dock nya tendenser inom volontärarbetet uppstått. Det digitala volontärarbetet har visat sig kunna komplettera den fysiska rörligheten eller vara en alternativ form av volontärarbete, särskilt för ungdomar som inte kan resa fysiskt. Volontärarbetets generationsöverskridande

([4]) EUT C 456, 18.12.2018, s. 1.

([5]) Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om genomförandet av EU:s ungdomsstrategi (2019–2021), COM/2021/636 final.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/888 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet för Europeiska solidaritetskåren. Volontärverksamhet kan bedrivas i länder utanför EU enligt följande:
– I enlighet med artikel 7.2 i förordning (EU) 2021/888 ”*[får v]olontärarbete [...] utföras i ett annat land än det där deltagaren är bosatt (gränsöverskridande volontärarbete) eller i det land där deltagaren är bosatt (volontärarbete inom landet)*”. Ett annan land än deltagarens bosättningsland kan vara ett tredjeland som är associerat till programmet eller ett annat deltagande land.
– I enlighet med artikel 10.2 i förordning (EU) 2021/888 ”*[får v]olontärarbete inom Europeiska frivilligkåren för humanitärt bistånd [...] endast utföras i de regioner i tredjeländer där [...] det bedrivs verksamhet och insatser för humanitärt bistånd, och [...] det inte pågår några internationella eller icke-internationella väpnade konflikter*”.
Enligt artikel 2.3 är dessutom deltagande i programmet öppet även för tredjelandsmedborgare ”*som är lagligen bosatt i en medlemsstat, i ett tredjeland som är associerat till programmet eller i ett annat deltagande land enligt denna förordning*”.

([7]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=SV

([8]) *Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers*, 2016.

([9]) *Promoting the mobility of young volunteers and cross-border solidarity, a practical toolbox for actors and stakeholders in the field of youth and recommendations for policymakers*, utarbetad av den expertgrupp som inrättades av Europeiska kommissionen för att stödja översynen av rådets rekommendation från 2008 om unga volontärers rörlighet, 2021 (arbetet utfördes från september 2019 till september 2020).

dimension har också tydligt visat dess betydelse för hanteringen av de demografiska utmaningarna i vårt samhälle. Frågor som rör miljö och klimatförändringar står högst upp på EU:s politiska dagordning och måste återspeglas i verksamhet som inbegriper rörlighet över gränserna.

8. I Europeiska kommissionens meddelande om inrättande av ett europeiskt område för utbildning senast 2025 ([10]) betonades vikten av inkludering, kvalitet och erkännande av gränsöverskridande erfarenheter inom ramen för Europeiska solidaritetskåren. Garantier för att kvaliteten upprätthålls när det gäller de möjligheter som erbjuds och att lämpligt stöd tillhandahålls deltagarna i alla skeden av deras volontärtid är en förutsättning för att volontärverksamheten ska kunna vara till nytta för samhällen och unga volontärer.

9. I rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) bekräftade rådet under prioriterat område 1 av den strategiska ramen att ett område för konkreta åtgärder är att ”[f]rämja, värdera och erkänna icke-formellt lärande, exempelvis volontärarbete, och öka inkluderingen inom, kvaliteten på och erkännandet av gränsöverskridande solidaritetsverksamhet”.

10. En av de första svårigheterna som ungdomar som är intresserade av gränsöverskridande volontärarbete stöter på är att få tillgång till användarvänlig information om sin status och sina rättigheter som volontärer på en för ändamålet avsedd nationell webbplats, så att de kan inleda sin gränsöverskridande volontärverksamhet fullt medvetna om hur det kommer att påverka deras rättigheter i fråga om social trygghet i värdmedlemsstaten och i den medlemsstat där de är stadigvarande bosatta ([11]). Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster är kommissionen och medlemsstaterna redan skyldiga att tillhandahålla användarvänlig onlineinformation till EU-medborgare om rättigheter, skyldigheter och regler som fastställs i unionsrätten och nationell lagstiftning om volontärarbete i en annan medlemsstat ([12]).

11. Många frågor som rör gränsöverskridande rörlighet kan inte hanteras enbart på nationell nivå, eftersom verksamheten omfattar både utsändande och mottagande medlemsstater. De administrativa och rättsliga ramarna för volontärarbete kan variera mellan medlemsstaterna. Ungdomsvänlig och heltäckande information om de nationella rättsliga och administrativa bestämmelserna om volontärarbete, särskilt information om socialförsäkringsskyddet i både utsändande och mottagande medlemsstater, är mycket viktigt för ungdomar som vill delta i gränsöverskridande volontärverksamhet.

12. Meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om handlingsplanen för integration och inkludering för 2021–2027 ([13]) erkänner betydelsen av volontärverksamhet när det gäller integreringen och inkluderingen av personer med begränsade möjligheter. För många av dem kan volontärverksamhet vara det mest tillgängliga alternativet för att delta i gränsöverskridande rörlighet, särskilt i form av kortvarigt volontärarbete eller volontärarbete i grupper eller team.

13. Tredjelandsmedborgare kan stöta på administrativa och praktiska hinder för gränsöverskridande volontärarbete om de behöver ansöka om visering för kortare eller längre vistelse eller uppehållstillstånd för volontärarbete i en annan medlemsstat. I direktiv (EU) 2016/801 regleras villkoren för viseringar för längre vistelse eller ett uppehållstillstånd för inresa i en unionsmedlemstat för volontärarbete. Det innehåller emellertid inte bestämmelser om tredjelandsvolontärers rörlighet inom EU.

([10]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025 COM(2020) 625 final, som finns tillgänglig på följande adress: EUR-Lex - 52020DC0625 - SV - EUR-Lex (europa.eu).

([11]) Det bör erinras om att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen föreskriver samordning av rättigheter till social trygghet, inbegripet förmåner vid sjukdom, i gränsöverskridande situationer och är tillämplig på volontärer som flyttar mellan medlemsstater.

([12]) EUT L 295, 21.11.2018, s. 32, bilaga I, avsnitt E. via portalen ”Your Europe” (välj svenska som språk): Your Europe (europa.eu)

([13]) COM (2020) 758 final.

14. En erfarenhet av volontärarbete ger volontärerna läranderesultat som ökar deras anställbarhet. Det finns nationella ramar eller EU-ramar (dvs. ungdomspasset ([14]) och Europass ([15])) som stöder identifiering, dokumentation och validering av läranderesultat från volontärverksamhet. I rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande ([16]) uppmanas arbetsgivare, ungdomsorganisationer och organisationer i det civila samhället att främja och underlätta identifiering och dokumentation av läranderesultat som förvärvats genom arbete eller volontärarbete. I utvärderingen ([17]) av rådets rekommendation från 2012 identifierades områden där det krävs ytterligare åtgärder för att uppnå målen i rådets rekommendation från 2012, att ge människor tillgång till fler och bättre valideringsmöjligheter, så att de kan få tillgång till vidareutbildning och utnyttja sina färdigheter på ett bra sätt i det europeiska samhället och på arbetsmarknaden. I Europass-beslutet av den 18 april 2018 definieras volontärer bland målgrupperna.

15. Utvecklingen sedan 2008, belägg för hinder för gränsöverskridande volontärarbete och rekommendationerna från en expertgrupp för främjande av unga volontärers rörlighet påvisar behovet av en ny rådsrekommendation om volontärarbete, i syfte att underlätta och förbättra kvaliteten på gränsöverskridande volontärarbete för ungdomar och uppmuntra ömsesidigt lärande, nätverksarbete och synergier mellan volontärprogram och volontärverksamhet i medlemsstaterna och Europeiska solidaritetskåren.

16. Denna rekommendation respekterar till fullo principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD KONSTATERAR FÖLJANDE:

17. I denna rekommendation används samma definition av volontärarbete som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/888 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet för Europeiska solidaritetskåren, nämligen solidaritetsverksamhet som under en period på upp till 12 månader äger rum som en frivillig, obetald ([18]) verksamhet som bidrar till uppnåendet av det allmänna bästa. Om befintliga gränsöverskridande program i medlemsstaterna avser solidaritetsverksamhet som varar längre än 12 månader men som i övrigt motsvarar definitionen av volontärarbete, ska denna betraktas som volontärarbete enligt denna rekommendation och därmed omfattas av dess tillämpningsområde.

18. Volontärarbete för ungdomar enligt denna rekommendation omfattar volontärarbete i hela EU som utförs av EU-medborgare eller tredjelandsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat och flyttar till en annan medlemsstat för volontärarbete, inom ramen för Europeiska solidaritetskåren, eller ett nationellt gränsöverskridande volontärprogram eller nationell gränsöverskridande volontärverksamhet i medlemsstaterna. I möjligaste mån bör de åtgärder som vidtas av medlemsstaterna och kommissionen som svar på denna rekommendation också ta hänsyn till volontärverksamhet mellan medlemsstater och tredjeländer. Volontärverksamhet bör inte ha en negativ effekt på potentiell eller befintlig betald anställning och bör inte heller ses som en ersättning för denna. Termerna ”ungdom” och ”ung” avser åldersgruppen 18–30 år.

19. Med unga personer med begränsade möjligheter avses unga som av ekonomiska, sociala, kulturella, geografiska eller hälsomässiga skäl, på grund av deras migrantbakgrund, eller av skäl såsom funktionsnedsättning eller inlärningssvårigheter eller av andra skäl, inbegripet ett skäl som kan leda till diskriminering enligt artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, möter hinder som gör det svårt för dem att få faktisk tillgång till möjligheter ([19]).

([14]) Ungdomspasset är det viktigaste instrument för erkännande och validering som finns tillgängligt för alla deltagare i Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren för att återspegla lärandeprocessen och dokumentera läranderesultaten

([15]) Genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/646 av den 18 april 2018 om en gemensam ram för tillhandahållande av bättre tjänster för kompetens och kvalifikationer (Europass) och om upphävande av beslut 2241/2004/EG (EUT L 112, 2.5.2018, s. 42) inrättas en europeisk ram för att främja öppenhet och förståelse av färdigheter och kvalifikationer som förvärvats i formella, icke-formella och informella sammanhang, bland annat genom praktiska erfarenheter, rörlighet och volontärarbete.

([16]) EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.

([17]) *Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers (europa.eu),* 2016

([18]) Volontärer får ingen ersättning för sin tid, men kostnader som vanligtvis är begränsade till resor, mat eller logi och/eller andra mindre personliga utgifter kan ersättas.

([19]) Se samma definition i artikel 2.4 i förordning (EU) 2021/888.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

Fortsätta att främja gränsöverskridande volontärarbete i och utanför Europa, samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till nationella ramar och nationell lagstiftning på området för volontärarbete och medlemsstaternas övergripande nationella prioriteringar, befintliga lokala möjligheter och system för offentliga utgifter.

I detta syfte underlätta utvecklingen av följande handlingslinjer:

20. Överväga åtgärder som bidrar till eller upprätthåller en lämplig och tydlig ram för lagstiftning och genomförande för hälsa, säkerhet och trygghet för deltagare i gränsöverskridande volontärverksamhet genom att

    a) säkerställa att alla volontärer kan dra nytta av socialförsäkringsskydd i en medlemsstat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen,

    b) stödja organisatörer som deltar i genomförandet av volontärverksamhet när det gäller att säkerställa att det finns tydliga och tillförlitliga förfaranden för att ta hand om och bistå volontärer under krissituationer, nödsituationer och andra oförutsedda omständigheter.

21. Tillhandahålla tillgänglig information och öka medvetenheten om volontärers rättigheter i enlighet med den särskilda ram som anges ovan, särskilt genom att

    a) säkerställa att det finns en nationell webbplats som uppfyllde kraven enligt direktivet om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer ([20]) för att tillhandahålla praktisk, tillgänglig och övergripande information till volontärer om de nationella rättsliga och administrativa bestämmelserna om volontärarbete och om hur volontärarbete i en annan medlemsstat påverkar volontärens befintliga och framtida sociala rättigheter och socialförsäkringsrättigheter ([21]) (avseende både de EU-volontärer som mottas och de som sänds ut),

    b) stödja dem som tillhandahåller information till ungdomar genom att främja utbildning i hur man utformar ungdomsvänlig information om nationella rättsliga och administrativa bestämmelser om volontärarbete,

    c) främja samarbete med etablerade nätverk och tjänster, till exempel Europeiska samarbetsorganisationen för ungdomsinformation och ungdomsrådgivning (Eryica), för att utforma sådan information,

    d) uppmuntra organisatörer av befintliga nationella gränsöverskridande volontärprogram och befintlig nationell gränsöverskridande volontärverksamhet att hänvisa till relevanta nationella och europeiska webbplatser ([22]) som informerar volontärer om deras rättigheter, skyldigheter och tillämpliga regler när det gäller volontärarbete i en annan medlemsstat.

22. Förbättra kvaliteten på möjligheterna till volontärarbete genom att stödja organisatörer av volontärverksamhet i deras insatser för kapacitetsuppbyggnad. Detta kan framförallt uppnås genom att

    a) uppmuntra organisatörer i både utsändande och mottagande medlemsstater att samarbeta, bland annat genom att tillhandahålla tillräcklig information om volontärverksamheten, dess organisatörer och volontären, så att båda parter kan fatta ett välgrundat beslut om verksamhetens hållbarhet och uppfylla eventuella rättsliga krav,

    b) uppmuntra organisatörer volontärverksamhet att lägga tonvikten på kvalitet, bland annat genom att basera anordnandet av volontärverksamhet på en analys som stöder identifierbara behov och leder till positiva resultat i lokalsamhällena,

    c) uppmuntra organisatörer av volontärverksamhet att lägga tillräcklig vikt vid lärandedimensionen av volontärverksamhet, inbegripet språkinlärning vid gränsöverskridande volontärarbete,

([20]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer (EUT L 327, 2.12.2016, s. 1).

([21]) Inbegripet information om förfarandena för att ansöka om ett europeiskt sjukförsäkringskort och detaljerad information om vad som omfattas och inte omfattas av de nationella hälso- och sjukvårdssystemen.

([22]) Den flerspråkiga portalen ”Your Europe” enligt förordning (EU) 2018/1724, EUT L 295, 21.11.2018, s. 1, avsnittet ”Youth Wiki” på Europeiska ungdomsportalen, information på Europa-portalen, t.ex. om det europeiska sjukförsäkringskortet: Ansökan om ett kort - Sysselsättning, socialpolitik och inkludering - Europeiska kommissionen (europa.eu).

d) stödja organisatörer av volontärverksamhet genom en mer systematisk och allmän användning av befintliga nationella ramar eller EU-ramar (t.ex. ungdomspasset och Europass) för att stödja identifiering, dokumentation och validering av läranderesultat från volontärverksamhet.

e) erkänna ungdomsarbete som en nyckelfrämjare av möjligheter till volontärarbete för ungdomar och som ett av de viktigaste verktygen för kvalitetsutveckling av volontärverksamhet i EU och på detta sätt bidra till genomförandet av den europeiska agendan för ungdomsarbete ([23]),

f) främja gränsöverskridande rörlighet för dem som är aktiva i ungdomsarbete och ungdomsorganisationer,

g) stödja utbildning av ungdomsledare och av dem som organiserar volontärverksamhet genom att erkänna deras viktiga roll när det gäller att följa med och vägleda unga volontärer genom en högkvalitativ volontärerfarenhet,

h) uppmuntra organisatörer av gränsöverskridande volontärverksamhet att ansöka om Europeiska solidaritetskårens kvalitetsmärkning,

i) utveckla och främja allmänna kvalitetsnormer för volontärarbete med inspiration från det omfattande system för kvalitet, stöd, inkludering och certifiering som ingår i förordning (EU) 2021/888 ([24]), när så är möjligt i ett nationellt sammanhang,

j) Vidta åtgärder för att säkerställa att volontärverksamhet inte ersätter arbetstillfällen.

23. Säkerställa att tillgång till gränsöverskridande volontärverksamhet är en realistisk möjlighet för alla ungdomar, även de med begränsade möjligheter, bland annat genom att

a) stödja inrättande och/eller drift av nationella portaler och regionala och lokala strukturer, till exempel strukturer för ungdomsarbete och centrum för information till ungdomar, om sådana finns, för att tillhandahålla information och vägledning om befintliga möjligheter till volontärarbete, i format som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, till unga potentiella volontärer, inbegripet unga personer med begränsade möjligheter, det civila samhället/solidaritetsorganisationer och andra aktörer på området, dessa strukturer kan omfatta alumninätverk (till exempel EuroPeers) och lokala ungdomsledare, genom att utnyttja deras kapacitet att stärka och stödja potentiella volontärkandidater, och skulle i förekommande fall kunna arbeta i samarbete med de nationella programkontor som genomför Europeiska solidaritetskåren,

b) underlätta tillgången till gränsöverskridande volontärerfarenheter för unga personer med begränsade möjligheter genom att främja riktad och tillgänglig information och utåtriktad verksamhet från relevanta organisationer och nätverk ([25]), till exempel Eurodesk och Eryica, bland annat genom att öka medvetenheten om vikten av interkulturell kompetens och språkinlärning som en språngbräda för gränsöverskridande rörlighet,

c) säkerställa att organisatörer av volontärverksamhet uppmuntras att främja social delaktighet, bland annat genom att tillhandahålla rimligt och lämpligt boende som är tillgängligt för unga personer, särskilt unga personer med funktionsnedsättning,

d) stödja organisatörer av volontärverksamhet så att de kan utveckla möjligheter till inkludering av ungdomar med begränsade möjligheter i sina projekt ([26]), bland annat genom att sätta dem i kontakt med experter från instanser med ansvar för att främja social inkludering som skulle kunna stödja och utbilda dem,

([23]) Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om ramen för inrättandet av en europeisk agenda för ungdomsarbete (2020/C 415/01).

([24]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/888 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet för Europeiska solidaritetskåren och om upphävande av förordningarna (EU) 2018/1475 och (EU) nr 375/2014 (EUT L 202, 8.6.2021, s. 32).

([25]) Se strategin för inkludering och mångfald inom Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren för vägledning om hur detta ska göras: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_sv

([26]) I linje med EU:s strategier för jämlikhet och inkludering riktade mot särskilda diskriminerade och missgynnade grupper som antogs 2020–2021: EU:s handlingsplan mot rasism 2020–2025 (COM(2020) 565 final, 18 september 2020), EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och delaktighet (COM(2020) 620 final, 7 oktober 2020), jämlikhetsstrategin för hbtqi-personer (COM (2020) 698 final, 12 november 2020), handlingsplanen för integration och inkludering (COM(2020) 758 final, 24 november 2020), strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning (COM(2021) 101 final, 3 mars 2021).

e) tillhandahålla riktat stöd till utvecklingen av volontärverksamhet, särskilt genom att främja inkludering, jämlikhet och egenmakt för missgynnade grupper eller grupper som riskerar diskriminering, och uppmuntra unga volontärer från dessa grupper att delta i volontärarbete och fungera som informationsförmedlare och förebilder i den egna gruppen,

f) stödja relevanta organisationer och nätverk i främjandet av lokal volontärverksamhet (inbegripet i korttids-, deltids- och gruppformat) som ett potentiellt första steg mot deltagande i gränsöverskridande verksamhet och tillhandahålla ytterligare riktat stöd för utveckling av möjligheter till volontärarbete för ungdomar som av olika skäl inte kan delta i fysisk gränsöverskridande rörlighet, till exempel genom att erbjuda bland annat digitala möjligheter till volontärarbete,

g) ytterligare främja befintliga gränsöverskridande verktyg som kan underlätta ungdomars rörlighet, såsom mobilitetskort och uppmuntra användningen av dem i all gränsöverskridande volontärverksamhet ([27]),

h) när så är möjligt och utan att det påverkar tillämpningen av Schengenregelverket och unionslagstiftningen om tredjelandsmedborgares inresa och vistelse, lösa administrativa och praktiska frågor som skapar svårigheter med att erhålla viseringar och/eller uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare för volontärarbete.

24. Öka medvetenheten om fördelarna med volontärverksamhet genom information, vägledning och utåtriktad verksamhet, bland annat genom att involvera nationella aktörer inom utbildning, sysselsättning, sociala tjänster och ungdomssektorerna. Ägna särskild uppmärksamhet åt att på ett rättvist sätt nå ut till ungdomar med begränsade möjligheter. I detta ingår att främja att

a) volontärverksamheten ger ungdomar ett konkret sätt att bidra till att ta itu med samhällsutmaningar och att visa solidaritet med personer i utsatta situationer,

b) volontärerfarenheter stärker de ungas personliga, utbildningsmässiga, sociala, medborgerliga och yrkesmässiga utveckling och hjälper dem att utveckla den kompetens som arbetsmarknaden behöver och värdesätter,

c) det finns ramar för att stödja identifiering, dokumentation och validering av läranderesultat från volontärverksamhet (inklusive ungdomspasset och Europass).

25. Stödja och främja samhällsbyggande verksamhet med anknytning till volontärarbete. Detta omfattar bland annat att

a) på nationell nivå uppmuntra driften av volontärnätverk, särskilt sådana som deltar i verksamhet som har en långsiktig vision, dvs. som inte är knutna till eller begränsade av enskilda projekts varaktighet,

b) främja befintliga europeiska nätverk som är kopplade till volontärarbete, särskilt det europeiska solidaritetsnätverket och EuroPeers, samt andra resurser och plattformar som är tillgängliga via Europeiska solidaritetskårens portal på Europeiska ungdomsportalen,

c) uppmuntra tidigare volontärer att dela med sig av sina erfarenheter genom ungdomsnätverk, på olika utbildningsanstalter och i workshoppar i roller såsom ambassadörer eller som medlemmar i ett nätverk, och utbilda nuvarande eller framtida volontärer,

d) uppmuntra organisatörer av volontärverksamhet att stödja volontärer så att de kan integreras i värdsamhället under sin verksamhet och fortsätta att delta i volontärverksamhet efter hemkomsten, med särskilt fokus på att hjälpa ungdomar med begränsade möjligheter.

26. Utforska nya trender och alternativa omfång och former för volontärarbete, bland annat genom att

a) främja testning av olika format av och insamling av bevis på digitalt volontärarbete, i ett gränsöverskridande sammanhang, som ett komplement till fysisk rörlighet eller rent av som ett fristående format för volontärverksamhet,

([27]) Detta var redan god praxis inom den tidigare europeiska volontärtjänsten. Nu ger Europeiska solidaritetskåren varje volontär ett kostnadsfritt europeiskt ungdomskort.

b) erkänna värdet av generationsöverskridande volontärarbete och främja denna verksamhet som ett värdefullt bidrag till de utmaningar som ett åldrande samhälle står inför samt ett sätt att engagera ungdomar i en generationsöverskridande dialog, underlätta kunskapsöverföring mellan generationerna och förbättra den sociala sammanhållningen.

27. Skapa synergier, komplementaritet och kontinuitet mellan volontärprogram och volontärverksamhet på europeisk nivå och på olika nivåer i medlemsstaterna. Det kan till exempel röra sig om att

a) utbyta information mellan medlemsstaterna om befintliga volontärprogram, inbegripet nationella program och nationell verksamhet för samhällstjänst om detta finns, och överföra sådan information till Europeiska kommissionen, i syfte att underlätta dess offentliggörande på Europeiska ungdomsportalen, wikinätverket för ungdomsfrågor och utvecklingen av bästa praxis,

b) överväga åtgärder som främjar och stöder överföringen av bästa praxis mellan volontärprogram eller volontärverksamheter.

28. Stödja volontärverksamhet som på ett meningsfullt sätt bidrar till att ta itu med klimat- och miljörelaterade utmaningar genom att

a) uppmuntra integrering av miljövänliga metoder i alla volontärprojekt och volontärverksamheter samt främja ett miljömässigt hållbart och ansvarsfullt beteende bland deltagare och deltagande organisationer,

b) främja en minskning av volontärverksamhetens miljöavtryck, till exempel genom att minska avfallet, idka återvinning och närhelst det är möjligt använda hållbara transportmedel,

c) främja utvecklingen av volontärverksamhet som behandlar miljöskydd, hållbarhet, klimatmål samt förebyggande av katastrofer och därtill hörande återhämtningsåtgärder.

29. Inkludera information om framstegen med att följa denna rekommendation i regelbundna uppdateringar som görs inom ramen för EU:s ungdomsstrategi, särskilt som en del av Youth Wiki.

HÄRIGENOM UPPMANAS KOMMISSIONEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

30. Underlätta utbytet mellan medlemsstaterna av praxis när det gäller att ta itu med hinder som kan hindra ungdomar från att delta i volontärarbete, till exempel genom peer learning, kommissionens expertgrupper eller plattformen för EU:s ungdomsstrategi.

31. Hjälpa medlemsstaterna att följa denna rekommendation genom samarbetsmekanismerna och samarbetsverktygen i EU:s ungdomsstrategi, den europeiska agendan för ungdomsarbete och EU:s ungdomsprogram, särskilt Europeiska solidaritetskåren.

32. Underlätta ömsesidigt lärande och utbyten mellan medlemsstaterna och alla berörda parter på olika nivåer genom verksamhet som peer learning, inbördes rådgivning, expertgrupper, nätverksarbete och andra samarbetsstrukturer, bland annat med fokus på synergier och komplementaritet mellan system och verksamhet på EU-nivå och nationell nivå, inbegripet nationella system för samhällstjänst, om sådana finns. För detta ändamål utnyttja befintliga utrymmen som wikinätverket för ungdomsfrågor och Europeiska ungdomsportalen, där resurser och kunskap kan delas mellan medlemsstaterna och icke-statliga organisationer på olika nivåer.

33. Utforska nya trender och format för volontärarbete som respekterar de grundläggande principerna för verksamheten när det gäller lika möjligheter och icke-diskriminering, tillgänglighet, inkludering och hög kvalitet, genom insamling av information, utveckling av bästa praxis och utarbetande av vägledning och handböcker, särskilt när det gäller digitalt eller blandat volontärarbete och generationsöverskridande volontärarbete.

34. Främja och sprida information om europeiska möjligheter till volontärarbete för ungdomar, särskilt för personer med begränsade möjligheter, via Europeiska ungdomsportalen, som innehåller ett registreringsverktyg för solidaritetsverksamhet inom Europeiska solidaritetskåren. Förse den europeiska ungdomsportalen med länkar till relevanta nationella webbplatser i samarbete med medlemsstaterna ([28]).

([28]) Med information enligt punkt 2 a i denna rekommendation samt information om nationella volontärprogram eller nationell volontärverksamhet.

35. Vidareutveckla, främja och stödja användningen av befintliga EU-verktyg som stöder validering av resultat av icke-formellt och informellt lärande, särskilt ungdomspasset och Europass-plattformen, bland annat genom europeiska digitala meriter för lärande.

36. Stödja forskning och datainsamling om hur volontärarbete och solidaritetsverksamhet på lång sikt inverkar på både enskilda personer och organisationer samt på samhällsnivå, inbegripet lärdomar och insikter från covid-19-pandemin vad gäller volontärsektorn och dess beredskap för liknande kriser, genom studier, enkäter, statistik, forskning och dataanalys.

37. Använda onlineplattformen Youth Wiki för att samla in information om medlemsstaternas framsteg med att följa denna rekommendation.

38. Rapportera om användningen av denna rådsrekommendation i samband med arbetet med genomförandet av EU:s ungdomsstrategi och den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete inför och bortom det europeiska området för utbildning.

Denna rekommendation ersätter rådets rekommendation av den 20 november 2008 om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen.

Utfärdad i Luxemburg den 5 april 2022.

På rådets vägnar
R. BACHELOT-NARQUIN
Ordförande